

INFORMACJA DOTYCZĄCA SPOSOBU POBIERANIA, PRZECHOWYWANIA I TRANSPORTOWANIA PRÓBEK DO BADAŃ SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNYCH

Materiałem do badań jest:

1. kał (pobrano do jałowego pojemnika „kałówki” lub na zestaw transportowy - wymaz z kału)
2. wymaz z odbytu

Przed badaniem należy zgłosić się do siedziby PSSE w Brzozowie po odbiór wymazówek z podłożem transportowym. Zestaw transportowy do czasu użycia należy przechowywać w temperaturze 5-25°C, unikając światła.

SPOSÓB POBIERANIA PRÓBEK

Badanie na nosicielstwo to badanie trzech próbek kału/wymazów z odbytu pobranych z 3 kolejnych dni (po jednej z każdego dnia) za pomocą wymazówek z podłożem transportowym.

Pierwszą i drugą próbkę należy pobrać w dniach poprzedzających dostarczenie próbek.

Trzecia – ostatnia próbka pobierana jest na miejscu w siedzibie PSSE w Brzozowie.

UWAGA: Nie pobierać próbek do badania w trakcie terapii antybiotykami.

Sposób pobrania próbek kału

- kał pobrany do jałowego pojemnika (tzw. „kałówki”)

1. Kał oddać do czystego, uprzednio wyparzonego wrzątkiem i wysuszonego naczynia (basenu, nocnika lub naczynia jednorazowego użycia) lub na papier.
2. Za pomocą plastikowej szpatułki przytwierdzonej do wieczka jałowego pojemnika pobrać grudkę kału (wielkości wiśni) lub w przypadku gdy kał jest płynny pobrać próbkę o objętości 5-10 ml.
3. Umieścić w pojemniku.
4. Upewnić się, że pojemnik jest szczelnie zamknięty.
5. Opisać próbkę imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania próbki.

UWAGA: Próbkę kału należy dostarczyć niezwłocznie do laboratorium (nie później niż w ciągu 2 godzin od pobrania). W przypadku gdy próbka nie może zostać dostarczona w tym czasie należy pobrać kał na zestaw transportowy.

- kał pobrany na zestaw transportowy (wymaz z kału)

1. Kał oddać do czystego, uprzednio wyparzonego wrzątkiem i wysuszonego naczynia (basenu, nocnika lub naczynia jednorazowego użycia) lub na papier.
2. Otworzyć pojedyncze opakowanie zawierające wymazówkę i probówkę z podłożem transportowym i zdjąć zatyczkę z probówki.
3. Wyjąć wymazówkę, uważając, aby trzymać ją za zatyczkę, do której jest przymocowana.
4. Za pomocą jednorazowej wymazówki pobrać próbkę poprzez kilkukrotne obrócenie wymazówki w materiale kałowym (należy pobrać próbkę kału z charakterystycznych miejsc z domieszką śluzu lub ropy - jeśli obecne). Nie wkładać grudek kału do probówki.
5. Wymazówkę umieścić w probówce i całkowicie zanurzyć w podłożu transportowym. Upewnić się, że zatyczka jest prawidłowo włożona do probówki, aby umożliwić szczelne zamknięcie.
6. Opisać próbkę imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania próbki.

Sposób pobrania próbek wymazów z odbytu

1. Otworzyć pojedyncze opakowanie zawierające wymazówkę i probówkę z podłożem transportowym i zdjąć zatyczkę z probówki.
2. Wyjąć wymazówkę, uważając, aby trzymać ją za zatyczkę, do której jest przymocowana.
3. Pobrać próbkę poprzez przez kilkukrotne obrócenie wymazówki włożonej poza zwieracz odbytu, tak aby na waciku znalazły się fragmenty złuszczonego nabłonka końcowego odcinka jelita grubego i wyraźny ślad kału.
4. Wymazówkę umieścić w probówce i całkowicie zanurzyć w podłożu transportowym. Upewnić się, że zatyczka jest prawidłowo włożona do probówki, aby umożliwić szczelne zamknięcie.
5. Opisać próbkę imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania próbki.

Materiał biologiczny pobrany do badania mikrobiologicznego jest traktowany jako materiał zakaźny, należy zachować niezbędne środki ostrożności.

Do czasu dostarczenia próbek do laboratorium materiał po pobraniu należy przechowywać w temperaturze otoczenia (15-25°C).

OZNAKOWANIE PRÓBKİ

Oznakowanie powinno zawierać:

1. imię i nazwisko pacjenta
2. datę i godzinę pobrania próbki

TRANSPORT PRÓBEK DO BADANIA

Wszystkie próbki (umieszczone w foliowym woreczku lub pojemniku) należy dostarczyć do laboratorium **razem**, najpóźniej w ciągu **48 godzin** od chwili pobrania pierwszej próbki.

Pojemnik z próbkami do badania transportować ostrożnie, w sposób uniemożliwiający uszkodzenie (zgniecenie lub pęknięcie pojemnika).

Próbki należy transportować w temperaturze otoczenia bez dopuszczenia do ich zamrożenia.

UWAGA: Nie zawijać pojemnika z próbką w druk zlecenia.

PRZYJMOWANIE PRÓBEK DO BADANIA

Próbki do badań przyjmowane są od **poniedziałku do środy** w godzinach od **8:00 - 10:00**.

Osoba przyjmująca próbki sprawdza i ocenia stan próbki, jej zabezpieczenie, prawidłowość oznakowania, zgodność z opisem w dokumentacji przyjmowanej wraz z próbką, poprawność wypełnienia zlecenia.

W przypadku stwierdzenia niezgodności otrzymanego materiału biologicznego z wymaganiami dotyczącymi pobierania lub transportu, lub innych nieprawidłowości powodujących, że materiał biologiczny nie może być wykorzystany do badania mikrobiologicznego, laboratorium może odmówić wykonania badania.

Podstawę wykonania badania stanowi „Zlecenie wykonania badań do celów sanitarno-epidemiologicznych”, które należy **wypełnić drukowanymi literami** i dostarczyć z próbkami.

Zlecenie na badania dla osoby poniżej 16 roku życia podpisuje (wyraża zgodę) jedynie jej przedstawiciel ustawowy (rodzic, opiekun prawny).

Zlecenie na badania dla osoby w wieku 16-18 lat podpisuje (wyraża zgodę) zarówno osoba małoletnia, jak i jej przedstawiciel ustawowy.

UWAGA: Sposób pobrania i czas dostarczenia próbki do laboratorium ma istotny wpływ na wynik badania.

UWAGA: Zleceniodawcy/pacjenci, osoby pobierające i transportujące materiał biologiczny ponoszą odpowiedzialność za etap pobrania i transportu materiału biologicznego, do momentu dostarczenia go do laboratorium PSSE w Brzozowie.